

نام و نام خانوادگی:

اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۵

آزمون پایه: هشتم

آموزش و پرورش شهرستان دلفان

مدت امتحان: ۴۵ دقیقه

دبیرستان دخترانه پردیس

درس: فارسی

ساعت آغاز: ۸:۰۰

شماره دانش آموز:

تعداد صفحات: دو

نوبت: خردادماه ۱۴۰۱

تعداد پرسش: ۱۶

۱- معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ (۲۵/۰ نمره)

«پس از پایان جنگ تحمیلی، همت و تلاش همین سربازان سربلند و دلاوران رشید با علم و دانش و تخصص و تعهد درآمیخت.»

الف) قول دادن □ ب) پیمان بستن □ پ) پذیرفتار □ ت) دانش □

۲- «دولت» در مصراع «در دولت به رخم بگشادی» به معنای نیکبختی است؟ درست □ نادرست □ (۲۵/۰ نمره)

۳- واژه‌های مشخص شده را در جمله‌های زیر معنا کنید. (۵/۰ نمره)

- اگر در انجام وظایف خود تعلل کنیم، حق آیندگان را پایمال کرده‌ایم. ( )

- باطن هر ایرانی همواره ریشه در دو سرچشمه زایا دارد: «دین و فرهنگ» ( )

۴- نام نویسنده یا شاعر را به نام کتاب وصل کنید و آن‌ها را در ستون «ادب» بنویسید. (۱ نمره)

نویسنده / شاعر	اثر	ستون «ادب»
محمود حکیمی	از آسمان سبز	
سلمان هراتی	نقد شعر معاصران	
قیصر امین‌پور	به سوی ساحل	
عبدالرضا رضانی‌نیا	در کوچه آفتاب	

۵- ترتیب اجزای جمله (نهاد + مفعول + متمم + فعل) در کدام گزینه، درست است؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) جوانه با شنیدن اسم آب، چشمه‌هایش را باز کرد □ ب) باغبان نیک‌اندیش میوه یک درختش را به همسایه‌اش داد □

پ) تو به این سرزمین بیحاصل شادی بخشیده‌ای □ ت) مرداب خشمگین‌ها نگاهی معنادار سرش را پایین انداخت □

۶- واژه‌های «فضایل و اشعار» جمع مکسرند و مفردشان به ترتیب «فضل و شعر» است. درست □ نادرست □ (۲۵/۰ نمره)

۷- در جمله‌های زیر، نوع وابسته‌های مشخص شده را بنویسید. {دو مورد} (۵/۰ نمره)

الف) تابستانی که گذشت، چند کتاب خریدم و مطالعه‌شان کردم. ب) این کتاب زیبای طبیعت، سرشار از پندها و اندرزهاست.

۸- وابسته‌های پسین را در جمله «ماه لکه‌های سیاهش را برای خود نگه می‌دارد» نشان دهید. (۵/۰ نمره)

۹- در عبارت زیر، یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید. (۵/۰ نمره)

هر آینه می‌دانم که هر کس ایران را بشناسد، دل بدان خواهد باخت و در آبادی و آزادی و پیروزی و بهروزی آن خواهد کوشید.

۱۰- وجه‌شبهه را در جملهٔ روبه‌رو کدام است؟ { جوانان سرافراز این سرزمین همانند قتل استوار و پایدارند. } (۲۵/۰ نمره)

۱۱- ردیف را در بیت مقابل مشخص کنید. «با چشم ادب نگر پدر را از گفتهٔ او میبچ سر را» (۲۵/۰ نمره)

۱۲- واژه‌های «جناس» را در بیت زیر بیابید. (۵/۰ نمره)

سرو چمان چرا میل چمن نمی‌کند   همدم گل نمی‌شود یاد سمن نمی‌کند ( )

۱۳- مفهوم جملهٔ «افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند» را توضیح دهید. (۵/۰ نمره)

۱۴- بیت‌زیر را به دقت بخوانید و به پرسش‌های «الف و ب» پاسخ دهید. (نمره)

آه و افسوس از آن روز که در دشت بلا   بود آن خسرو بی‌لشکر و یاور تشنه

الف) شاعر به چه رویداد یا حادثه‌ای افسوس می‌خورد؟

ب) منظور شاعر از «خسرو بی‌لشکر» چه کسی است؟

(نمره)

۱۵- شاعر در دو بیت زیر به چه نکته / نکته‌هایی اشاره می‌کند؟

آدمی را چو هفت مهر به دل   نبود کم شمار از اهریمن

مهر ناموس و زندگانی و دین   عزت و خاندان و مال و وطن

۱۶- بیت‌ها و عبارت‌های زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید.

(۷۵/۰ نمره)

الهی جانب من کن نگاهی   مرا بنما به سوی خویش راهی

(۷۵/۰ نمره)

گفت بر من تیغ تیز افراستی   از چه افکندی مرا بگذاشتی

(۵/۰ نمره)

جولاهه هر بامداد برخاستی و در خانه باز کردی و تنها آنجا شدی.

(۵/۰ نمره)

تو دعوی دانایی می‌کردی، اکنون که به نادانی خود معترف شدی، تو را بیاموزم.

پاسخنامه سوالات فارسی هشتم

معنی واژگان

- 1- ب) پیمان بستن (0/25 نمره)
2- « درست (0/25 نمره)
3- کوتاهی کردن و بهانه آوردن * آفریننده و بوجود آورنده (0/5 نمره)

تاریخ ادبیات

- 4- سلمان هراتی = از آسمان سبز * به سوی ساحل = محمود حکیمی
قیصر امین‌پور = در کوچه آفتاب * عبدالرضا رضانی‌نیا = نقد شعر معاصران (1 نمره)

دانش‌های زبانی

- 5- ب) باغبان نیکاندیشمیوه یک درختش را به همسایه اش داد (0/25 نمره)
6- درست (0/25 نمره)
7- الف) چند : وابسته پیشین، صفت مبهم * ب) این : وابسته پیشین، صفت اشاره (0/5 نمره)
8- لکه‌های سیاه = لکه : هسته، ها : علامت جمع، ی : ی نکره، سیاه : صفت بیانی (0/5 نمره)

دانش‌های زبانی

- 9- «دل باختن» کنایه از دوست داشتن زیاد است و عشق ورزیدن. (0/5 نمره)
10- وجه‌شبهه : استوار و پایدارند. (0/25 نمره)
11- را، را (0/25 نمره)
12- جناس: چمن + سمن

درک و دریافت متن

- 13- افسوس و حسرت که جوان با اینکه قدرت و توانایی کافی دارد اما تجربه و دانایی کافی ندارد اما پیر که تجربه و دانایی دارد قدرت و توانایی کافی ندارد. (افسوس که من که می‌توانستم در جوانی کاری را انجام بدهم نمیدانستم. ولی در پیری که تازه دانستم و می‌دانستم نمی‌توانستم کاری را انجام بدهم.) (0/5 نمره)
14- الف) واقعه غم بار کربلا * ب) امام حسین (ع) (1 نمره)
15- انسان اگر محبت هفت چیز را در دل نداشته باشد، از شیطان هم پایین‌تر است: علاقه به شرف و عصمت، زندگی، دین، عزت و احترام، خانواده، مال و ثروت، سرزمین (1 نمره)

معنی شعر و نثر

- 16- خداوندا نظری به من کن و راه رسیدن به خودت را به من نشان بده (0/75 نمره)
آن مبارز گفت: تو بر من شمشیر تیز کشیدی ، پس چرا شمشیر بر زمینانداختی مرا رها کردی؟ (0/75 نمره)
هر روز صبح زود از خواب بیدار می‌شد و کلید برمی‌داشت و در خانه‌ای را باز می‌کرد و ساعتی را تنها آنجا می‌ماند.. (0/5 نمره)
تو ادعای دانش و فضل می‌کردی، حالا که اعتراف کردی که هیچ نمی‌دانی، به تو یاد می‌دهم. (0/5 نمره)

